

Bra att veta

Om ditt barn är ovaccinerat

Folkhälsomyndigheten

Saknar ditt barn skydd mot någon av de sjukdomar som ingår i vaccinationsprogrammet för barn i Sverige? Då behöver du tänka på några viktiga saker när det gäller sjukdomar som kan vara allvarliga för barn.

Prata med vårdpersonalen

När ditt barn behöver sjukvård ska du alltid berätta för personalen att ditt barn inte är vaccinerat enligt det svenska vaccinationsprogrammet för barn. De behöver veta det för att kunna ge ditt barn rätt behandling och för att förhindra smittspridning.

Ha koll på läget vid resa

Sjukdomar som difteri och mässling är ovanliga i Sverige men kan finnas utomlands. Därför är det viktigt att du läser på vad som gäller vid resor med barn. På 1177.se hittar du bra information om det. Du behöver också ta reda på hur du kommer i kontakt med sjukvården när du befinner dig i ett annat land än Sverige.

Berätta för barnet

I vissa lägen i livet är risken att smittas av sjukdomar större än annars, till exempel vid utlandsresor och i vissa arbeten. Ditt barn behöver få veta vilka sjukdomar hon eller han inte fått skydd mot genom vaccination.

Välkommen att höra av dig

Du kan när som helst komplettera vaccinationer som ditt barn missat. Alla barn upp till 18 år erbjuds kompletterande vaccinationer inom det allmänna vaccinationsprogrammet.

TÄNK SÄRSKILT PÅ DET HÄR

Smutsigt eller jordigt sår?

Om ditt barn inte är vaccinerat mot stelkramp och får ett smutsigt eller jordigt sår eller bett från djur ska du söka vård direkt. Stelkramp är en mycket allvarlig sjukdom och det är viktigt att snabbt få förebyggande behandling.

Har din bebis träffat någon med hosta?

Om ditt barn är under sex månader och har träffat någon med kikhosta ska du söka vård samma dag. Kikhosta är en sjukdom som smittar lätt och kan bli mycket allvarlig för små barn.

Söka vård? Ring först

Vissa sjukdomar är mycket smittsamma. Därför bör du alltid kontakta 1177 Vårdguiden innan ni kommer till en akutmottagning eller vårdcentral. Personalen på plats kan behöva förbereda för att hindra eventuell smitta att spridas till andra personer i till exempel väntrum.

Om ditt barn är allvarligt sjukt ska du söka vård direkt. Vid en nödsituation ska du ringa 112.

SKYDD
FÖR LIVET

Sjukdomarna ditt barn erbjuds skydd mot

Här kan du läsa lite mer om sjukdomarna som ingår i vaccinationsprogrammet och som ditt barn erbjuds skydd mot genom vaccination.

Rotavirusinfektion är en maginfektion som gör att barn drabbas av diarrée, kräkningar och uttorkning. Ibland kan barnet behöva vårdas på sjukhus.

Difteri är en mycket smittsam och allvarlig halsinfektion som kan ge livshotande skador på hjärta, njurar och nervsystem.

Stelkramp orsakas av en bakterie som finns i jord och i tarmen hos djur. Ett barn kan få stelkramp om det blir bitet av ett djur eller får ett smutsigt sår. Barnet får då kramper i musklerna och svårt att svälja och andas. Stelkramp smittar inte mellan människor.

Kikhosta är mycket smittsam och ger svåra hostattacker samt hosta som kan vara i flera månader. För spädbarn kan sjukdomen vara livshotande.

Polio ger skador på nervsystemet som kan leda till förlamning och skador för livet.

Haemophilus influenzae typ B (Hib) kan ge allvarliga infektioner, framför allt hos barn under fem år. Hib kan orsaka hjärnhinneinflammation som kan bli livshotande eller orsaka bestående skador.

Pneumokocker kan ge ett barn öron- och bihåleinflammation, men också allvarligare sjukdomar som lunginflammation, blodförgiftning och hjärnhinneinflammation.

Mässling är mycket smittsam och ger hög feber, hosta och utslag. Barnet kan få följsjukdomar som hjärnhinneinflammation, öroninflammation och lunginflammation. Ibland kan mässling leda till döden.

Påssjuka är mycket smittsam och drabbar främst spottkörtlarna, men kan ge följsjukdomar som hjärnhinneinflammation och hjärnhinneinflammation. Pojkar kan få testikelinflammation.

Röda hund är oftast en lindrig infektion, men om en kvinna som är gravid smittas finns det stor risk för missfall eller för att barnet föds med allvarliga fosterskador.

Humant papillomvirus (HPV) infekterar hud och slemhinnor. Infektionen märks sällan och läker oftast ut av sig själv. När infektionen inte läker kan den leda till cellförändringar och ge livmoderhalscancer men också andra typer av cancer längre fram i livet.

Hepatit B ger leverinflammation. De flesta läker ut infektionen, men ibland blir virus kvar i kroppen och kan orsaka leverskador eller levercancer på lång sikt. Risken är störst om man smittas som barn.

KOSTAR INGET

Vaccinationerna är gratis så länge barnet är under 18 år. När barnet är vuxet, det vill säga har fyllt 18 år, ges vaccinationerna på vårdcentral eller vaccinationsmottagning mot egen betalning.

Vill du veta mer?

Du är alltid välkommen att kontakta din barnvårdscentral eller skolans elevhälsa om du har frågor eller vill vaccinera ditt barn. Du kan också läsa mer på:

- 1177.se
- Folkhalsomyndigheten.se
- Lakemedelsverket.se

SVERIGES VACCINATIONSPROGRAM

Här ser du de vaccinationer som erbjuds alla barn i Sverige, för att förebygga allvarliga sjukdomar.

